

Studietips

voor brugklassers

2023 - 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Algemene tips	4
Nederlands	6
Engels	9
Geschiedenis	11
Aardrijkskunde	12
Wiskunde	13
Biologie	15
Techniek	17
Levensbeschouwing	19
Muziek	21
Beeldende vorming	23

Voorwoord

Uithoorn, oktober 2023

Beste leerlingen van de brugklas en ter informatie aan jullie ouder(s)/verzorger(s),

In dit boekje ontvangen jullie ‘studietips voor de brugklassers’. De docenten van de verschillende vakken hebben daarin vastgelegd hoe je hun vak het beste aan kunt pakken. Het is een verzameling van alle tips die je in de loop van dit jaar krijgt. Het zijn handreikingen over hoe je zo effectief mogelijk kunt werken en hoe je meer rendement haalt uit de inspanningen die het Alkwin van jou vraagt.

We vragen je om de tips goed door te nemen en te gebruiken. Er staat voor jou vast nog een handige of nuttige tip bij! Je kunt het boekje gebruiken wanneer het met een vak niet gaat zoals jij wilt, maar ook wanneer je in minder tijd hetzelfde leerresultaat wilt bereiken.

Veel succes dit jaar in de brugklas!

Anoek Backer

Afdelingsleider 1^e leerjaar

Algemene tips

Hieronder staan tips die je overal kunt gebruiken: bij het maken van je huiswerk, bij het maken van toetsen en proefwerken, bij het voorbereiden van presentaties, maar ook bij klussen buiten de school. Het gaat vooral over hoe je een taak aanpakt. Hoe begin je ergens aan? Hoe blijf je aan het werk? Hoe maak je een taak af? En hoe controleer je of het zo goed is? Het komt je vast bekend voor: we noemen het de **ABC-methode**.

A van Aanpak, Aandacht, Afwisseling, Archiveren hoe het goede spoor in je geheugen te maken of te vinden.

Waar gaat dit eigenlijk over? Wat weet ik hier al van? Heb ik hierover iets gelezen, of op de tv gezien, of op school over gehoord? Welke kernwoorden ken ik hierbij? Doet het me aan iets anders denken? Waar is dit nuttig voor? Kan ik het ergens voor gebruiken? Is het ook interessant? Of gewoon leuk? Behoort het tot de lesstof? Hoe zal het getoetst worden? Hoe kan ik dit het beste aanpakken? Heb ik al eens iets gedaan wat hier op lijkt? En had ik daar een slimme manier voor? Hoe doen andere leerlingen zo iets? Is dit in de klas weleens voorgedaan?

Een goede aanpak heb je nodig om doelgericht te kunnen werken. Heb ik alle spullen klaarliggen? Boek, schrift, kladpapier, passer en geodriehoek, atlas, alles wat ik nodig heb? Ik wil me goed concentreren; liggen er nog dingen die me zeker zullen gaan afleiden? Moet ik dit op mijn Chromebook doen, of toch in een schrift? Misschien kan ik mijn Chromebook beter even uitzetten en leg ik mijn mobiele telefoon weg. Ik wil ook opschieten; hoeveel tijd wil ik hieraan besteden? Waar moet ik ongeveer zijn over een kwartier?

B van Bewerken, Bezig zijn, hoe de klus goed en snel te klaren.

En nu ertegenaan! Kijk of je geconcentreerd en gericht op je taak kunt werken. Hoe je precies aan de slag gaat, kun je halen uit de tips bij ieder vak. Na een tijdje vraag je jezelf af: gaat het zo goed? Is dit een effectieve manier van werken? Kan het beter en sneller?

C van Controle: heb ik het zo goed gedaan?

Ken ik het nu goed genoeg? Hoe kan ik dat controleren? Je kunt iets laten controleren door een klasgenoot of jezelf laten overhoren door één van je ouders. Ook kun je een diagnostische toets maken of je werk nakijken met het antwoordenboek.

Dan vraag je jezelf het volgende af: was dit de hele opdracht of ben ik nog iets vergeten? Toen ik de vorige keer zo iets moest doen, was ik toen tevreden met het resultaat of had ik het op een andere manier kunnen of moeten doen? Ben ik tevreden over de manier waarop ik nu gewerkt heb? Doe ik het de volgende keer weer zo? Of weet ik nu al een slimmere manier?

Stel jezelf steeds, als in een flits, dit soort vragen. Je werkhouding en je studiemethode verbeter je zo steeds meer. Vooral aan stap A en stap C blijken veel leerlingen niet toe te komen.

Dat is zonde, want deze stappen kunnen jou goed helpen bij het leren *leren*. Besteed bewust tijd aan deze stappen. Eerst voelt het misschien tijdrovend, maar uiteindelijk levert het je veel tijd op!

Voor stap B kun je natuurlijk bij ieder vak in deze Tips voor Brugklassers praktische adviezen krijgen. Zoek ze maar op.

Nederlands

Lezen van boeken

- Lees minstens één boek per drie weken. Alles wat je echt leest is goed, ook informatie over je hobby en sport. Veel leerlingen hebben een gemiddeld jeugdboek uit in ongeveer zes uur. Regelmatig een boek lezen zorgt ervoor dat je went aan het verwerken van grotere hoeveelheden tekst. Daardoor kun je het leren en maken van al je huiswerk steeds beter en sneller gaan doen. Veel lezen is dus van belang voor alle schoolvakken. Los daarvan brengt het lezen van een boek je meestal even in een andere wereld en dat kan een mooie afleiding zijn.
- Als je niet van lezen houdt, lees dan elke dag een poosje op een vast tijdstip, bijvoorbeeld een half uur voor het slapen gaan. Probeer de richtlijn in de vorige tip te volgen: als je regelmatig leest, kun je over het algemeen boekverslagen gemakkelijker maken, gaat alles bij alle vakken, waaronder natuurlijk Nederlands, je gemakkelijker af.

Spelling en grammatica

- Formuleren van zinnen. Bekijk jouw eigen zinnen kritisch: kloppen de zinnen - kun je onderdelen verplaatsen – kun je onderdelen weglaten of iets toevoegen? Kijk ook eens naar jouw aantekeningen van verschillende vakken. Je hebt een schat aan informatie over je eigen taalvaardigheid.
- Bij spelling gaat het ook om taalvaardigheid, maar dan vanuit een ander gezichtspunt. Slecht gebouwde, geformuleerde zinnen zijn vaak onbegrijpelijk, maar spelfouten geven vooral een slordige indruk. Veel mensen ergeren zich aan alle fouten in de spelling en werkwoordspelling. Dat komt omdat de meeste regels voor werkwoordspelling voor veel mensen overzichtelijk zijn. Die mensen kennen de volgorde van de regeltjes vaak heel goed.
Gebruik bij twijfel over de schrijfwijze van spellingvaste woorden het Groene boekje, of een woordenboek.

Tekstverklaring

- Lees een tekst altijd twee keer: de eerste keer snel om de hoofdlijn te vinden (Tekstgeraamte). De tweede keer moet je meer letten op de details (grondig en kritisch lezen).
- Let vooral op de eerste zin en laatste zin van elke alinea, omdat deze zinnen vaak de belangrijkste informatie bevatten.
- Lees eerst snel alle vragen van de tekstverklaring door. In die vragen wordt regelmatig extra informatie gegeven over de tekst.
- Ga na wat het belangrijkste van de vraag is (let op signaalwoorden zoals verschil, overeenkomst, oorzaak, verband, maar, echter, doordat, omdat enzovoort), zodat je weet waarnaar je op zoek moet gaan. Denk bovendien niet te ingewikkeld: in veel vragen in

tekstverklaringen wordt alleen getoetst of je een behandelde term van de theorie kunt koppelen aan een verschijnsel in een tekst.

- Verwerk de vraagstelling in je antwoorden. De belangrijkste woorden uit de tekst keren dan terug en zo kun je goed zien of je de vraag ook echt beantwoordt (puntvragen).

Schrijven

- Schrijven en spreken (het actief omgaan met taal) zijn erg belangrijk voor jouw taalvaardigheid. Door te doen herken je vaak zelf allerlei taalverschijnselen en krijg je een beter inzicht. Daarvoor moet je uiteraard wel een beetje kritisch zijn op je taalgebruik. Als je moeite hebt met de theorie in de lessen Nederlands, komt dat misschien omdat je het te ver weg zoekt. Veel van wat je leert, gaat ook over jezelf!
- Als je iets gaat schrijven, bedenk dan wat het onderwerp van de tekst is, wat je over het onderwerp wil zeggen, wat je ermee wil bereiken, voor wie je gaat schrijven en wat voor een soort tekst je moet schrijven. Maak een bouwplan, tekstgeraamte), voordat je gaat schrijven. Dat doe je zo: maak eerst een globaal tekstgeraamte van wat je wil gaan schrijven. Werk het tekstgeraamte daarna uitvoerig uit. Denk aan deelonderwerpen/tussenkopjes, bedenk een inleiding (een kernachtige eerste zin en een opwarmertje, doen vaak wonderen), slot en maak naar aanleiding van dat uitgewerkte tekstgeraamte een kladversie. Controleer het klad zorgvuldig op taalfouten en kijk of de alinea's een beetje natuurlijk in elkaar overlopen. Daarna schrijf je de tekst in het net.
- Lees het commentaar van de docent serieus. Noteer dit in een apart document voor jezelf. Bewaar dat document goed en probeer dezelfde fouten een volgende keer te vermijden. Stapje voor stapje, uiteraard: als je veel commentaar hebt gekregen, kun je het de volgende keer niet ineens helemaal goed doen.

Algemene tips

- Bewaar alle proefwerken, overhoringen en schrijfopdrachten voor alle vakken geordend in een map. Ga bij de bespreking in de les na wat voor soort fout je hebt gemaakt. Heb je de vraag niet goed gelezen? Of heb je een regel niet toegepast? Of heb je een deel van de stof niet begrepen? Dit geldt ook voor het huiswerk. Als je weet wat voor soort fouten je hebt gemaakt, kun je deze de volgende keer vermijden.

Gaat het niet zo best met Nederlands, onthoud dan een paar dingen.

- Blijf positief. Je kunt al heel wat.
- Verwacht geen grote sprongen voorwaarts.
- Werk en leer regelmatig in kleine brokjes en herhaal steeds weer. Je moet iets minstens drie keer geleerd hebben, voordat je een toets gaat maken.
- Grijp regelmatig terug naar oude leerstof. Kijk vooruit naar wat komen gaat en vraag aan jezelf hoe de recente leerstof past in het geheel.

- Leg niet te veel nadruk op extra werk dat je moet doen. Beter regelmatig een beetje, dan af en toe veel.
- Blijf niet te lang stilstaan bij een opdracht als je hem niet begrijpt, maar sla hem ook niet over. Maak alvast een kladdocument aan in Google-documenten: vaak wordt dan meteen al duidelijker wat de bedoeling van de opdracht is.

Engels

Je hebt nodig:

- Textbook A en B Stepping Stones dat ook je werkboek is
- schrift
- chromebook
- oortjes

Wat staat er in je Tekstboek?

- Unit 1 tot en met 6 (hoofdstukken)
- Elke Unit heeft 4 lessen (lezen, schrijven, luisteren en spreken).

Bij elk hoofdstuk staat in het boek woordenschat, expressions en grammatica uitleg

Wat moet je per unit doen?

- Luisteroefeningen
- Leesteksten
- Grammatica in context
- Vocabulary

Hoe moet je de woordjes leren?

- Leer de woorden van NL naar EN en van EN naar NL.
- Zorg er ook voor dat je de woorden goed kunt schrijven.
- Zorg er voor dat je de woorden niet alleen los weet maar dat je ze ook in een zin kan gebruiken.
- Woorden hardop uitspreken.
- Leer de woorden met behulp van het zinnetje waar ze in staan.
- Leer de woorden in kleine groepjes, bijvoorbeeld 5, een tijdje later nog eens 5, en daarna herhalen.
- Woorden die je slecht kunt onthouden, opschrijven en herhalen.
- Gebruik een online leerprogramma zoals Quizlet of slim stampen van Stepping Stones.

Hoe moet je de Grammar leren?

- In je Textbook staat alle Grammar per unit nog eens op een rijtje. Gebruik deze om dingen op te zoeken.
- Veel oefenen via Stepping Stones online.
- Gebruik de aantekeningen die je van een docent krijgt om te leren.
- Indien nodig, zoek online oefeningen op om extra te oefenen.

Buiten het boek:

- We zullen niet alleen uit het boek werken maar ook via readers en andere opdrachten.

- Je docent zal aangeven wat de projecten zijn en hoe ze ermee aan de slag zal gaan.
- Soms kan het gebeuren dat we een hoofdstuk overslaan en dan weer later op terugkomen.
- Zorg dat je altijd een schrift bij je hebt om aantekeningen te maken! Het kan gebeuren dat je iets moeten leren voor een toets dat je in een eerdere periode hebt geleerd dus gooi NIETS weg!

Magister/Classroom:

- We zullen niet alleen vanuit het tekstboek/werkboek werken, soms zijn er ook opdrachten op Classroom te vinden. Vaak zijn er ook inleveropdrachten waarvoor je een beoordeling krijgt op CR te vinden.
- Huiswerk wordt in de klas opgegeven en is ook in Magister te vinden maar jij hebt de taak om deze elke les in je agenda te noteren.
- In Magister kan je zien wanneer toetsen zijn en wat je daarvoor moet leren.

TIP

- Herhaal als je thuis komt eerst wat je die dag besproken en geleerd hebt
- (in 10 minuten) en ga dan pas aan je huiswerk, doe eerst wat je moeilijk vindt en dan het makkelijke.
- Als je voor een HO, SO of PW moet leren, vergeet dan niet om ook de oefeningen van woorden en Grammatica te leren.
- Begin ruim van te voren voor de toetsweek te leren en niet pas als je merkt dat toetsweek er aan komt.

Geschiedenis

Je hebt nodig:

- Lesmethode Forum (leerboek en opdrachtenboek)
- Schrift
- Chromebook

Werken in de les

In de les werken we met de lesmethode *Forum*. In deze methode leer je aan de hand van tien tijdvakken over de geschiedenis. In de lessen werk je aan diverse opdrachten om de leerstof goed te leren begrijpen. Ook leer je hoe je de historische vaardigheden moet toepassen. Met de vaardigheden leer je bijvoorbeeld hoe je gebeurtenissen op volgorde plaatst, hoe je oorzaken en gevolgen kan onderscheiden en hoe je bronnen op de juiste manier kan gebruiken.

Leren voor een proefwerk

Leren begint steeds met het doorbladeren van het hoofdstuk. Daarbij vraag je je af: Wat valt me op? Welke plaatjes zie je en waarom zijn die gekozen?

Welke begrippen worden er genoemd en weet ik nog wat deze betekenen?

Ook denk je goed na over wat je nog van het onderwerp weet voordat je de tekst gaat leren.

Daarna ga je aan de slag.

Hier volgen vier tips:

- Werk de leerdoelen uit. Dit is de basis van elk hoofdstuk.
- Werk de begrippen uit. Deze geven aan wat belangrijk is.
- Overhoor elkaar.
- Bekijk in de online omgeving van Forum oefenmateriaal en extra video's met uitleg.

Tijdens de lessen krijg je van je docent nog meer tips over het leren van een hoofdstuk.

Oriëntatiekennis en vaardigheden

Bij bijna alle vakken is het normaal dat je blijft onthouden wat je hebt geleerd. Zo moet je bij wiskunde niet vergeten hoe je moet optellen en vermenigvuldigen. Bij geschiedenis gaat het eigenlijk net zo. We oefenen iedere periode met oriëntatiekennis zodat je goed leert wat belangrijk is. Ook is het van belang dat je de historische vaardigheden kunt gebruiken.

Aardrijkskunde

Je werkt met je werkboek “De wereld van” 1 havo/vwo aardrijkskunde, en maakt de opdrachten in een A4-schrift.

Daar vind je de theorie en de bijbehorende opgaven. Je docent vertelt je welke opdrachten je moet maken. De docent deelt ook een Classroom per hoofdstuk met je met een planning en extra informatie.

Vorbereiden van een schriftelijke overhoring of een proefwerk

Hieronder zie je hoe, en in welke volgorde, je een aardrijkskundetoets het beste kan vorbereiden:

- Zorg voor een goede planning.
- Werk de leerdoelen uit. Leerdoelen zijn de basis van het hoofdstuk.
- Leer de begrippen goed. De app Quizlet is een handig hulpmiddel bij het leren van de begrippen. Staat ook in de CR.
- Bekijk de presentatie in de CR goed.
- Bestudeer de opgaven nog een keer. Hier kun je natuurlijk zien welk onderdeel van de stof je moeilijk vond.
- Bestudeer de plaatjes, grafieken en figuren nog een keer goed. Zorg dat je begrijpt wat er duidelijk wordt gemaakt in deze bronnen.
- Maak de herhalings-, en verdiepingsopgaven.

Veel plezier met aardrijkskunde!!

Wiskunde

Je hebt nodig:

- Boek
- passer, geodriehoek, schaar, lijm
- rekenmachine
- groot schrift met vierkante ruitjes van 1 bij 1 cm
- pen, potlood, kleurtjes

Tips bij het werken in de les

- Luister en kijk goed wat de docent zegt en doet. Hij laat je de rode draad zien. Hij geeft aan welke opgaven belangrijk zijn, en vooral: hoe je het moet doen, ook op een proefwerk!
- Bij ieder hoofdstuk krijg je een “studiewijzer”. Hierin staan de leerdoelen en de opgaven die je moet maken om je die leerdoelen eigen te maken. De studiewijzer vind je terug in de classroom van wiskunde.
- Samenwerken met je buur kan heel goed zijn, zolang je maar zelf actief naar oplossingen blijft zoeken. Soms legt je buur alles zo goed uit, dat je zelf niet meer hebt hoeven nadenken. En dat moet nu juist bij wiskunde wél gebeuren.
- Kijk je werk kritisch na. Verbeter waar nodig, maar schrijf het antwoordenboekje niet klakkeloos over. Snap je wat je fout hebt gedaan? Zo niet, vraag het je docent.
- Verbeter met een andere kleur: dan zie je bij de voorbereiding van een proefwerk direct welke opgaven moeilijk voor je waren.

Tips bij het maken van huiswerk

- Maak je werk zoveel mogelijk in de les af, of 's middags na de les: de uitleg zit dan nog vers in je geheugen.
- Als je een som niet begrijpt, blijf dan niet staren naar die som, maar sla de som ook niet zonder meer over. Doe iets, bijvoorbeeld:
  - Lees de som en het stukje theorie ervoor nog eens goed. Wat zijn de belangrijkste dingen eruit? Zeg het met je eigen woorden.
  - Zoek of er verband is met een vorige opgave.
  - Pak een kladblaadje en probeer wat. Maak een schetsje.
  - Kijk naar wat je wél snapt. (En snap je dat echt?)
  - Kun je een uitlegvideo vinden in classroom of op youtube? De kanalen van de wiskundeacademie, Math with Menno of Bob Pruiksma geven goede uitleg!
  - Bedenk een vraag over wat je niet snapt en schrijf deze op.
  - Als het dan nog niet lukt (niet te snel opgeven), sla je de som even over en ga je de volgende som proberen. Misschien lukt het later wel.

- Tenslotte kun je het de volgende les vragen. Maak daarvoor een aantekening in de kantlijn van je schrift, zodat je het niet vergeet.

Tips bij het leren voor een proefwerk

- Waar gaat het proefwerk precies over? Heeft de docent al laten blijken welk soort vragen er in ieder geval in komen? Hoe gingen de vorige wiskundeproefwerken? Welke foutsoort maak jij vaak? Hoe kun je die deze keer voorkomen?
- Maak niet het hele hoofdstuk opnieuw. De opgaven met een A er voor zijn de afsluitende opgaven.
Welke aanwijzingen heeft je docent gegeven? Bekijk de paragraaf Diagnostische toets goed. En kijk nog eens heel goed naar alle opgaven die je hebt moeten verbeteren.
- Begin wel op tijd met oefenen zodat je voldoende tijd voor herhalen hebt.
- Leer alle nieuwe woorden en begrippen. Zeg met eigen woorden wat ze betekenen en wat je er mee kunt doen. Schrijf ze ook eens op.
- Kijk vooral ook goed in de samenvatting naar hoe je dingen moet doen.
- Bedenk dat bij een toets de uitwerkingen belangrijk zijn en niet alleen de antwoorden.
- Vertel in 2 minuten hardop wat de kern is van dit hoofdstuk.
- Bij wiskunde heb je bij het nalezen en bekijken van opgaven en de samenvatting al snel een gevoel van 'dat weet ik wel' maar kun je het dan ook? Daar kom je alleen achter door ook te doen, opgaven te maken, goed na te kijken en veel te oefenen!
- Wiskunde gaat ook om details en nauwkeurigheid. Daarvoor moet je veel oefenen. Beter iedere dag een paar opgaven dan in één keer een hele bladzijde.

Biologie

Je hebt nodig:

- Nectar 1 leerwerkboek A en/of leerwerkboek B
- schrift of snelhechter met schrijfblaadjes
- pen, potloden

In de les

- Zorg dat je de benodigde spullen bij je hebt.
- Denk en doe actief mee. Luister naar de uitleg. Maak aantekeningen. Stel vragen. Schrijf vragen van je leraar of een klasgenoot op. Vaak komen dit soort vragen terug in een toets.
- Werk netjes en overzichtelijk. Schrijf op bij welk hoofdstuk en welke paragraaf de aantekeningen en opdrachten horen.
- Verbeter fouten. Schrijf het juiste antwoord met een andere kleur achter het antwoord dat fout is. Gebruik dus geen Tipp-ex. Van je fouten kun je leren. Schrijf antwoorden uit de antwoordenboekjes nooit zomaar over.
- Vaak krijg je in de les tijd om zelfstandig te werken of om aan je huiswerk te beginnen. Doe dit, want je hebt daardoor minder thuis te doen. Bovendien zit je nog goed in de nieuwe stof en kun je je leraar vragen stellen als iets nog niet duidelijk is.

In de les en thuis aan het werk

Maken

- A (Aanpakken): Bij welke paragraaf horen de opdrachten die je moet maken? Lees eerst deze paragraaf en maak dan pas de opdrachten. Bestudeer de bronnen (plaatjes en schema's) goed, bij biologie staat er vaak veel informatie in de bronnen.
- B (Bewerken): Als je een vraag niet begrijpt, probeer er dan achter te komen wat je niet begrijpt. Sla een vraag nooit zo maar over.
- C (Controleren): Controleer of je hebt gemaakt wat je moest maken.

Bestuderen

- A (Aanpakken): Wat moet je bestuderen? Kijk naar de titel van de paragraaf, bestudeer de leerdoelen en zorg dat je weet waarover het gaat.
- B (Bewerken): Vat de stukjes tekst in je eigen woorden samen. Handig hierbij is gebruik te maken van de [Cornell methode](#).

Vergelijk jouw samenvatting met de "om te onthouden" stukjes uit het leerwerkboek.

- Ken je alle vetgedrukte woorden uit de tekst?
- Maak gebruik van de begrippenlijst achter in je boek.
- Schrijf op wat nog niet duidelijk is. Vraag dit de volgende les. Leg de bronnen in je eigen woorden uit en schrijf op wat je nog niet begrijpt.
- Bedenk zelf vragen bij de bestudeerde tekst.

- C (Controleren): Controleer of je gedaan hebt wat je moest doen.
In de online leeromgeving van Nectar vind je oefenmateriaal.

Leren

- A (Aanpakken): Wat moet je leren? Bekijk deze bladzijden, opdrachten, aantekeningen, bronnen en samenvattingen.
- B (Bewerken): Bekijk je samenvattingen en de “om te onthouden” stukjes uit je leerwerkboek. In een toets moet je de kennis vaak toepassen in een nieuwe situatie. Dat kan je alleen als je het geleerde ook echt begrijpt. Leer dus niet domweg uit je hoofd. Kijk nog eens naar de gemaakte opdrachten en maak de oefentoetsen via Nectar online
- C (Controleren): Heb je alles geleerd wat je moest leren? Begrijp je alles? Heb je de “samenvatten” en “test jezelf” opdrachten gemaakt? En de oefentoetsen via Nectar online? Welke onderdelen waren lastig en moet je nog eens bestuderen? Beheers je alle leerdoelen?

ICT-hulp

Studiewijzers met de leerdoelen staan in de Classroom.

- Op www.bioplek.org staan animaties en uitleg over de verschillende onderdelen.
- Op www.biologiepagina.nl vind je extra oefenmateriaal en uitleg.
- Op youtube vind je [uitlegfilmpjes](#) over de hele onderbouw stof gemaakt door onze collega Rita SIR.

Vaardigheden

Tijdens de biologielessen maak je kennis met verschillende vaardigheden. Je kunt hierbij denken aan het houden van een spreekbeurt, het kunnen werken met de microscoop en het maken van een tekening. In Nectar Online vind je hiervoor aanwijzingen in de Checklists. Maak er een gewoonte van elke keer als je zo'n opdracht krijgt, deze Checklists erbij te nemen.

Toetsing

In het PTO kun je zien welke toetsen er zijn.

Techniek

Je hebt nodig:

- Chromebook
- vulpotlood of een 2H potlood
- (voor lang haar) haarelastiekje
- snelhechter

Techniek is een leuk doe-vak, waarbij je ook je hersens moet gebruiken.

In het blokuur per week is er meestal éérs instructie (± 10 minuten), dan ga je werken aan allerlei opdrachten. Tenslotte gaan we opruimen (5 min. voordat de bel gaat).

Roulatie-practicum

We werken tijdens de les in 4 groepen (A - B - C - D). Elke groep doet elke week iets anders.

Dat vind je op de routekaart. Dit heb je bij elke les nodig. Hierover krijg je allemaal uitleg van je docent. Je krijgt ook een werkkaart. Deze werkkaart mag niet mee naar huis. Op de werkkaart houden we bij wat je gedaan hebt en hoe je het gedaan hebt. Elke week is er huiswerk. Dat staat op de routekaart (en ligt voor de hele periode vast) en wekelijks een verwijzing naar je routekaart in Magister. De docent controleert af en toe het huiswerk en tekent dat af op je werkkaart. Aan het einde van elke periode komt er een beoordeling van je werkboek (alle huiswerkopdrachten). Je spullen bewaar je in een bakje met je nummer erop. Is je werkstuk te groot, dan gaat het in de klassenbak. Zet op al je spullen je naam.

Toetsen

Er zijn 4 thema's.

Bij elk thema hoort een toets (so of pw)

Je leerwijzer staat in Classroom (met oefentoets en kahoot)

Verder maak je eigen aantekeningen voor de toets.

Tips voor in de les

Als je binnenkomt:

Chromebook, snelhechter

Etui uit je tas; tas in een vakje en lang haar bij elkaar. (Voorkomt ongelukken bij de boormachine).

Lang haar niet in een staart = een rode kaart.

- Instructie
- Doe altijd de opdrachten zoals op de routekaart. Dus niet iets van de vorige les afmaken!!
- Tijd over?: maak oude opdrachten af!
- Ziek geweest?:

- Regel een inhaalmoment met je docent om bij een andere klas aan te schuiven, wanneer je zelf geen les hebt.
- Opdrachten eerst lezen, dan pas aan de slag
- Snap je iets niet: vragen!!!

Tips voor thuis

Huiswerk maken. Maak altijd je huiswerk zoals het voor jou op de routekaart staat. Elke groep heeft dus ander huiswerk! Zorg dat je je thuis goed voorbereid (huiswerk maken), zodat je efficiënter kunt werken en je werk gemakkelijker in de les afkrijgt.

Veel plezier bij het leukste vak van het Alkwin Kollege!!

Levensbeschouwing

Toetsing en studietips

Toetsing

Bij levensbeschouwing werk je aan een portfolio door middel van portfolio-opdrachten. In de werkwijzer vind je per periode verschillende portfolio-opdrachten, inclusief de leerdoelen. LET OP: niet alleen de docent beoordeelt jouw portfolio-opdrachten, maar ook en in eerste instantie jij zelf en klasgenoten. Je gaat leren feedback geven, zodat je van elkaar kunt leren en de feedback kunt gebruiken om jouw werk te verbeteren. Dit leerproces van feedback geven/ontvangen en verwerken, en jouw reflectie daarop, maken ook deel uit van het eindproduct waarvoor je een onvoldoende of een voldoende krijgt. Uiteindelijk moeten al jouw portfolio-opdrachten met een voldoende beoordeeld zijn.

Naast de portfolio-opdrachten krijg je in de eerste drie periodes over de bestudeerde stof per periode één RTTI-toets met de volgende vraagsoorten:

- Reproductievragen testen of jij kennis goed kunt onthouden en ‘reproducen’. Reproductievragen bevatten alleen maar meerkeuzevragen over de begrippen uit de begrippenlijst.
- Toepassingsvragen testen of jij de kennis die jij in het boek en tijdens de lessen hebt opgedaan, kunt toepassen in bekende en onbekende voorbeelden/situaties. Meestal moet je hiervoor een tekstje lezen of een plaatje bestuderen en bijvoorbeeld bedenken welk begrip daarbij hoort. Toepassingsvragen bevatten zowel meerkeuzevragen als open vragen.
- Inzichtsvragen testen bij Levensbeschouwing vooral of jij jouw standpunt op basis van de geleerde stof kunt uitleggen. Soms word je ook gevraagd om argumenten te geven tegen jouw standpunt! Inzichtsvragen zijn altijd open vragen.

Door middel van een analyse van jouw scores op de verschillende soorten vragen, krijg jij inzicht in jouw ‘leersituatie’, zodat je voor een volgende toets gericht kunt leren.

Studietips

De ervaring leert dat leerlingen Levensbeschouwing niet altijd even makkelijk vinden. Dat komt enerzijds door de nieuwe, soms vreemde woorden/begrippen die voorbij komen, anderzijds doordat het bij Levensbeschouwing vaak voorkomt dat niet één antwoord goed is. Bij wiskunde is en blijft $1 + 1 = 2$, maar bij Levensbeschouwing is het antwoord op de vraag ‘wat moet je doen als iemand jou om hulp vraagt?’ nog niet zo makkelijk.

Sommige leerlingen zeggen: 'het is mijn mening en die kan niet fout zijn,' maar zo makkelijk kom je daar niet mee weg. Het gaat er bij Levensbeschouwing niet (alleen) om of je het ergens mee eens of oneens bent, maar vooral waarom?! Goede antwoorden zijn antwoorden waaruit blijkt dat je goed hebt nagedacht over de vraag en ook argumenten tegen jouw standpunt hebt overwogen.

Voor reproductievragen is het belangrijk dat je de begrippenlijst goed leert. Lees eerst de begrippen goed door en schrijf ze eventueel over. Gebruik bijvoorbeeld flash cards. Als je iets niet begrijpt of je kent bepaalde woorden niet, zoek het op en/of vraag het! Probeer vervolgens - waar mogelijk - voorbeelden te bedenken die bij het begrip passen. Tot slot is het belangrijk dat je de begrippen aan iemand anders kunt uitleggen. Probeer dat in jouw eigen woorden te doen, met jouw eigen voorbeeld(en) en niet simpelweg de beschrijving uit de begrippenlijst uit je hoofd op te dreunen.

Voor toepassingsvragen is het belangrijk dat je de tekstjes en de plaatjes uit het boek kunt verbinden met de begrippen die erbij horen (die moet je dus nog steeds kennen!). Lees het tekstje of bekijk het plaatje en schrijf voor jezelf op wat het tekstje/plaatje met het bijbehorende begrip te maken heeft. Bedenk vervolgens voorbeelden uit jouw eigen leven, uit het nieuws of van (social) media die je ook kunt verbinden met die begrippen. Als je twijfelt of je een goed voorbeeld hebt gekozen, leg het dan aan iemand uit en vraag of hij/zij het een goed voorbeeld vindt. LET OP: hierbij is het belangrijk dat je goed kunt uitleggen/beargumenteren waarom jij denkt dat het een goed voorbeeld is!

Voor inzichtsvragen is het belangrijk dat je de begrippen en bijbehorende voorbeelden kunt gebruiken om verschillende standpunten uit te leggen en te verklaren. Om dit te oefenen, is het van belang dat je op school, maar ook thuis discussies voert. Vraag wat je moeder vindt van het homohuwelijk, vraag wat je vader vindt van Zwarte Piet, vraag wat je oma vindt van de vluchtelingen, etc. En vergeet niet te vertellen wat jij ervan vindt en vooral waarom!

Al deze vaardigheden oefen je in de lessen en tijdens het maken van huiswerk. Het is dus heel belangrijk om goed mee te doen in de les en bij het maken van je huiswerk de leerdoelen voor het maken van opdrachten toe te passen.

Veel plezier bij het uitdagende en boeiende vak Levensbeschouwing.

Muziek

Bij muziek werk je met de digitale methode Musicbox op je chromebook.

Je vindt hierin verschillende boxen die bestaan uit luisteropdrachten, theorie, speelopdrachten en muziekstukken.

Sommige opdrachten doe je klassikaal, andere alleen, in duo's of in grotere groepen zodat je ook leert om samen te spelen.

In de Classroom van muziek vind je extra materiaal.

Wat neem je mee naar de les?

- Oortjes (niet draadloos)
- Chromebook

Hoe gaan we te werk bij het vak muziek?

Leren:

In de boxen van musicbox staan muzikale begrippen uitgelegd. Deze muzikale begrippen zijn begrippen die je moet kunnen toepassen bij luisterfragmenten en het maken van opdrachten. Ook is de theorie belangrijk om de speelstukken beter te kunnen uitvoeren. De theorie staat dus in dienst van het spelen.

Oefenen:

De partijen van een speelstuk (melodie/akkoorden/bas/ritme) worden op verschillende niveaus aangeboden. Dat betekent dat leerlingen die een instrument al beheersen zichzelf ook uit kunnen dagen met een uitdagendere partij. Zo leert iedereen op zijn eigen niveau. De verschillende niveaus zijn ook te combineren als je samen in een groepje speelt. Je kunt je partij oefenen door mee te spelen met de oefenvideo of de begeleidingstracks. Bij de oefenvideo's komen de notennamen in beeld en zie je een afbeelding van het instrument en hoe je daar elke tel op moet spelen.

Speelstukken instuderen:

Vooraf: Lees en beluister de partij in Musicbox

Tijdens:

Oefen het ritme:

- Musicbox telt voor je af
- tel hardop regelmatig door
- tik de tellen waarop je moet spelen

Oefen de noten:

- tel hardop regelmatig de maat

- tik op het keyboard op de juiste toets (speel met 5 vingers)
- oefen eerst het muziekstuk in kleine stukjes (bv steeds 2 maten)
- combineer de maten vervolgens tot regels en dan tot het hele stuk

Beoordelen:

Je krijgt bij het vak muziek beoordelingen voor zowel theorietoetsen als speelstukken. De toetsen maak je in de toetsweek en het voorspelen van de speelstukken doe je tijdens de les.

Leren voor een toets bij muziek

Begin op tijd - een week eerder - met het leren voor een toets bij het vak muziek.

De theorie staat uitgelegd in de Learnsheets die je vindt in elke box. Maak met de hand een samenvatting van alle muziektheorie die je moet leren. Op deze manier onthoud je het beter. Zorg dat je de grote lijnen in de informatie begrijpt. Je hebt de theorie al een keer toegepast in de opdrachten. Kijk die nog eens na om te zien hoe je bepaalde vragen hebt gemaakt zodat je weet hoe je dit op de toets moet doen. Voor de rest is het ook fijn om goed te kunnen ontspannen tijdens een toets zodat je je goed kan concentreren bij het maken van de (luister)vragen. Vergeet niet je oortjes en chromebook weer mee te nemen.

Beeldend

Hoe doe je het als leerling goed bij het vak Beeldende Vorming?

- **Het werken in de les is hoofdzaak.** Je neemt je werk nooit mee naar huis, wat je in de les maakt is bepalend voor je cijfer.
- **Zelfstandigheid.** Voor een goede beeldende ontwikkeling moet je *leren zelf ideeën te bedenken en oplossingen te vinden voor de moeilijkheden die je tegenkomt*.
Wat betreft moeilijkheden die je kunt tegenkomen: Als iets niet duidelijk is, probeer eerst zelf een oplossing te bedenken, vraag het vervolgens aan klasgenoten en indien nog steeds onduidelijk: aan de docent, maar wacht niet te lang!
- **Concentratie** bij de uitleg en bij het maken van je werkstuk is heel belangrijk. Het voorkomt een verkeerde aanpak van de opdracht en verbetert de kwaliteit van je werk.
- **Ga zorgvuldig om met materialen en werkstukken van jezelf en van anderen.** Het is nadelig als er beschadigingen komen aan jouw werkstuk, of aan die van een klasgenoot. Of als er iets kwijt is. Je docent rekent erop dat je heel zorgvuldig en veilig (!) met de beschikbare materialen en gereedschappen werkt. Noteer **ALTIJD** je naam en je klas op je werk voordat je het opruimt. Werk zonder naam kan niet beoordeeld worden.
- Als je **een les gemist hebt** of de opdracht niet meer helemaal weet, gebruik dan de Classroom voor Beeldende Vorming om het terug te lezen. Daar is alles terug te vinden.

We streven ernaar zoveel mogelijk werk in de les te verzetten. Maar het kan voorkomen dat er tussendoor kleine huiswerkopdrachten gemaakt moeten worden. Deze opdrachten zijn altijd een voorbereiding op de volgende les. Het verschilt per opdracht of deze op papier of via Classroom ingeleverd dient te worden.

Heb je lessen gemist of loop je achter? Ga in gesprek met je docent op zoek naar een oplossing.

Veel plezier bij beeldende vorming!